

ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ
Β' ΑΘΗΝΑΣ

ΓΑΒΡΙΗΛ ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ
Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Θέμα: «Ως πότε θα διαιωνίζεται η αντιπαράθεση μεταξύ κοινωνικών ομάδων που διαβιούν στον ίδιο χώρο, με το κράτος θεατή; Τι θα γίνει με την μεταχείριση των Ρομά;

Κύριοι Υπουργοί,

με αφορμή τα επεισόδια της περασμένης εβδομάδας στις Αχαρνές Αττικής, μεταξύ Ρομά που κατεδαφίστηκαν τα αυθαίρετα σπίτια τους, υπαλλήλων του Δήμου και κατοίκων, με επείγουσα επιστολή τους οι κάτοικοι, επισημαίνουν το μεγάλο θέμα που αφορά στη μεταστέγαση καταυλισμού τσιγγάνων (Roma) σε παρακείμενο χώρο της περιοχής τους, τονίζουν δε την τραγική υποβάθμιση της ποιότητας ζωής που έχουν υποστεί επί 40 χρόνια και την ομηρεία τους έναντι της κοινωνικής ομάδας που διαβιεί σε καταυλισμό, ενώ επισημαίνουν ότι εξαιτίας της παντελούς απουσίας της Πολιτείας όλα αυτά τα χρόνια, η κατάσταση είναι ανεξέλεγκτη και η παραβατικότητα βασιλεύει τα ναρκωτικά, το λαθρεμπόριο προϊόντων «μαϊμού» η ηχορρύπανση σε ακατάλληλες ώρες ο παράλογος πλουτισμός, η άρνηση μόρφωσης και το βασικότερο, η κατάληψη χώρων πρασίνου που προοριζόταν για την αναψυχή των κατοίκων, που σε συνδυασμό με την αυθαίρετη δόμηση, οδήγησε στη σημερινή κατάσταση στις Αχαρνές.

Κύριοι Υπουργοί, η υπεράσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έπρεπε να έχει ως μοναδικό στόχο την εξάλειψη των μειονοτικών χαρακτηριστικών, βάσει των αρχών της Ισονομίας και Ισοπολιτείας και όχι την ανάδειξη αυτών, οπότε και την αυτονόητη διατήρησή τους ώστε να παραμένουν διαβιούντες σε συνθήκες καταυλισμού - γκέτο, με όλα τα επακόλουθα μιας τέτοιας μορφής διαβίωσης.

Είναι γεγονός ότι η διαμονή σε μόνιμη γνωστή κατοικία συνδέεται με τη δυνατότητα ενός πολίτη να απολαμβάνει ορισμένα δικαιώματα αλλά και με τη δυνατότητα του δημοσίου ή ιδιωτών να συναλλάσσεται νομίμως με το πρόσωπο αυτό. Η νομαδική ζωή των Roma και η διαβίωσή τους σε παράνομους καταυλισμούς στα όρια δήμων (χωρίς αναγκαστικά να υπάρχει οικογενειακή τους μερίδα εκεί) λειτουργεί ως τροχοπέδη για την κοινωνική ένταξή τους. Οι τσιγγάνικοι καταυλισμοί αποτελούν εστίες μόλυνσης και παραβατικότητας με αποτέλεσμα οι μη Τσιγγάνοι δημότες να θεωρούν την παρουσία των Τσιγγάνων ντροπή και υποβάθμιση για την περιοχή τους και να προσπαθούν με κάθε πρόσχημα να τους διώξουν από κει.

Η κατάσταση της υγείας του πληθυσμού ιδίως των σκηνιτών είναι επισφαλής λόγω των κάκιστων συνθηκών διαβίωσης του αλλά και της εξαπλωμένης χρήσης ναρκωτικών ουσιών.

Υψηλό δε ποσοστό προσβάλλεται από τον ιό της ηπατίτιδας Α και ιό της ηπατίτιδας Β.

Σύμφωνα με μελέτες το 77% των Τσιγγάνων είναι εντελώς ανασφάλιστοι. Η σχολική φοίτηση των Τσιγγάνων παραμένει στα χαρτιά. Η Πολιτεία πρέπει να καταβάλει ειδική προσπάθεια για την αλλαγή νοοτροπίας των Τσιγγάνων γονέων όσον αφορά τη χρησιμοποίηση των παιδιών τους σε διάφορες παραλλαγές επαιτικής δραστηριότητας, με την προβολή της αιτιολογίας ότι και οι ίδιοι και οι γονείς τους έτσι ανατράφηκαν.

Πρέπει να δημιουργηθούν παιδικοί σταθμοί που θα προλειάνουν το έδαφος για την ένταξη των παιδιών των Τσιγγάνων στο εκπαιδευτικό σύστημα, να τερματιστεί η παιδική εργασία, να γίνουν όπου χρειάζονται τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας και όχι ειδικές τάξεις για Τσιγγανόπαιδες που θα εντείνουν την περιθωριοποίηση.

Να λειτουργήσουν σχολεία δεύτερης ευκαιρίας για τους μεγαλύτερους, γονείς κλπ.

Να συμμετέχουν οι εκπρόσωποι των Τσιγγάνων στην κατάρτιση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που τους αφορούν. Να εκπαιδευτούν Τσιγγάνοι δάσκαλοι και κοινωνικοί λειτουργοί ώστε να λειτουργήσουν μεσολαβητικά και διευκολυντικά μεταξύ Τσιγγάνων και σχολείων.

Να ληφθεί κάθε μέτρο ώστε να τερματιστεί ο ρατσισμός (γονέων, παιδιών, δασκάλων κλπ) στα σχολεία ώστε να μπορέσουν τα παιδιά των Τσιγγάνων να ενταχθούν ομαλά στην κοινωνία του σχολείου και να αποδώσουν.

Η ένταξη των Τσιγγάνων στην αγορά νόμιμης εργασίας συνδέεται πλέον απολύτως με την εκπαίδευση. Είναι χαρακτηριστικό ότι δεν υπάρχουν Τσιγγάνοι σε επαγγέλματα επιστημονικά ή εν γένει υψηλής εξειδίκευσης αλλά ούτε στον τομέα των υπηρεσιών.

Οι δημοτικές αρχές θεωρούν επίσης επιβάρυνση τους Roma που ζουν στα όρια τους και αντί να επιλύσουν το πρόβλημα, απλώς προσπαθούν να απαλλαγούν απ' αυτούς με οποιονδήποτε –ακόμα και παράνομο- τρόπο. Είναι γνωστή η συζήτηση αν πρέπει να επιλέξουμε μέτρα που οδηγούν στην άνευ όρων αφομοίωση ή στην υπό τους όρους τους και σταδιακή ένταξη των Τσιγγάνων. Οι ελληνικές αρμόδιες αρχές, παρά τη συνταγματική τους υποχρέωση και παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα έχει υπογράψει την Σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών ρατσισμού, άργησαν εξαιρετικά να ασχοληθούν με το πρόβλημα των Roma. Η ελληνική κοινή γνώμη δε λόγω παντελούς έλλειψης ευαισθητοποίησης δεν πίσει ποτέ προς την κατεύθυνση της συνολικής επίλυσης του προβλήματος.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η πολιτεία τείνει στην ευκολότερη λύση δημιουργίας καταυλισμών με λυόμενα τύπου σεισμοπλήκτων –πάντα ισχυριζόμενη ότι αυτό είναι το πρώτο στάδιο. Πράγματι μπροστά στο οξύτατο πρόβλημα διαβίωσης των σκηνιτών η λύση αυτή μοιάζει ικανοποιητική, όμως είναι γεγονός ότι δύσκολα οι καταυλισμοί θα μετατραπούν σε οικισμούς το αποτέλεσμα είναι να διαιωνίζεται το πρόβλημα τελικά. Η μεταστέγαση αργεί πάρα πολύ. Το μεγαλύτερο πρόβλημα στην πράξη είναι ότι οι δήμοι δεν συνεργάζονται καθόλου με αποτέλεσμα η αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων να είναι ελλιπής και οι δράσεις αποσπασματικές.

Πρέπει να υπογραμμιστεί εδώ ότι οι Τσιγγάνοι λόγω του τρόπου με τον οποίο επιβιώνουν έχουν συχνότατα μεγάλες εκκρεμότητες ως δημότες και πολίτες. Από έρευνα του δικτύου ROM - του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το 5,5% των ερωτηθέντων δεν είχε δηλωθεί στο Ληξιαρχείο, 10 % δεν έχει ταυτότητα ή άλλο ανάλογο πιστοποιητικό, το 25% των δικαιουμένων λόγω ηλικίας δεν έχουν εκλογικό βιβλιάριο και το 50% περίπου δεν είχε εγγραφεί στα δημοτολόγια. Το γεγονός αυτό πυροδοτεί με τη σειρά του ή ανατροφοδοτεί όλα τα υπόλοιπα προβλήματα των Roma εμποδίζοντας την επίλυσή τους. Ένα αδήλωτο παιδί (ή παιδί αδήλωτων γονιών) δεν μπορεί λ.χ. να εγγραφεί στο σχολείο. Ο αδήλωτος πολίτης απλούστατα δεν υπάρχει για το κράτος.

Η έλλειψη επιχειρησιακού σχεδιασμού, η ανεπάρκεια του θεσμικού πλαισίου η απουσία και η μη πρόβλεψη θεσμοθετημένων δημόσιων πόρων, το έλλειμμα τεχνογνωσίας στο θέμα, η αδράνεια των δημόσιων φορέων που υποτίθεται ότι ανέλαβαν το εγχείρημα, η ασυνεννοησία, αλλά πολλές φορές και οι αντιθέσεις στελεχών του κυβερνητικού μηχανισμού, ήταν μερικές από τις αιτίες της αποτυχίας.

Είναι απολύτως βέβαιο ότι οι όροι αυτοί δεν αντιμετωπίζονται ούτε με καταστολή, ούτε με περαιτέρω συμπίεση των δικαιωμάτων, ούτε με ένταση του χωρικού και κοινωνικού αποκλεισμού, όπως συνέβη στο παρελθόν και συνεχίζει και σήμερα να συμβαίνει. Τα φαινόμενα αυτά είναι αναστρέψιμα μόνο με οργανωμένες και μακροχρόνιες πολιτικές ένταξης. Κάτι τέτοιο απαιτεί την ύπαρξη σημαντικών πόρων. Οι δυνατότητες του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης δεν αξιοποιήθηκαν στο θέμα από αδράνεια και παραλείψεις.

Ερωτάστε :

1. Ως πότε θα διαιωνίζεται η αντιπαράθεση μεταξύ κοινωνικών ομάδων που διαβιούν στο ίδιο χώρο, ερχόμενοι σε αντιπαράθεση μεταξύ τους για τη διεκδίκηση και θεμελίωση των δικών τους δικαιωμάτων η κάθε μία και το Κράτος να παραμένει θεατής χωρίς να δίνει ουσιαστικά λύσεις αλλά να παραπέμπει στις καλένδες την επίλυση ή την ρύθμιση θεμάτων που σίγουρα χρειάζονται αποφάσεις αλλά και μακρόχρονες επιχειρησιακές δράσεις;
2. Πως σκοπεύετε να επιλύσετε τις διαφορές που προκύπτουν με τους κατοίκους των περιοχών σε ανάλογες περιπτώσεις μεταστέγασης καταυλισμών Τσιγγάνων;
3. Ποια μέτρα λαμβάνετε ώστε να γίνει ομαλή ένταξη των Τσιγγάνων σύμφωνα με την Σύμβαση που έχει υπογράψει η Ελλάδα, για την εξάλειψη όλων των μορφών ρατσισμού;
4. Θα υπάρξει τρόπος προσέγγισης για να επιτευχθεί η αφομοίωση, σεβόμενοι τις ιδιαιτερότητες της κοινωνίας των Τσιγγάνων; Είναι οι ίδιοι πρόθυμοι, μέσω των οργάνων εκπροσώπησής τους να συμβάλλουν στην υλοποίηση αυτού του σχεδίου; Θέλουν να είναι πολίτες αυτής της χώρας; (Διότι από αυτό συνεπάγονται δικαιώματα αλλά και υποχρεώσεις).
5. Θα γίνει προσπάθεια ώστε να υπάρξει μεγαλύτερο πεδίο συγκλίσεων και επομένως πεδία δράσης και διεπιστημονικών προσεγγίσεων για τη χάραξη και υλοποίηση πολιτικών που αφορά την πλήρη ένταξη των Roma σε Πανελλαδικό αλλά και τοπικό επίπεδο;
6. Προτίθεται η Κυβέρνηση να δηλώσει αν θα διαθέσει πόρους για την ένταξη των Τσιγγάνων και ποιες διαδικασίες διαφάνειας θα ακολουθηθούν;

Αθήνα 17-9-2013

ΟΙ ΕΡΩΤΩΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΟΥ

ΓΑΒΡΙΗΛ ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ